

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Justis- og beredskapsministeren

Adresseliste

Deres ref.

Vår ref.
26/1651 - HPK

Dato
05.06.2026

Frivilliges rolle i krise og krig

Jeg viser til dialog med frivillige organisasjoner om arbeidet med sikkerhet og beredskap. Jeg setter stor pris på den innsatsen frivilligheten gjør hver dag over hele landet, og på det engasjementet som finnes for å bidra inn i totalforsvaret.

2026 er Totalforsvarsåret. Dette året skal vi bruke til å informere og skape oppmerksomhet om hva den sikkerhetspolitiske situasjonen og totalforsvaret betyr for innbyggere, kommuner, næringsliv og frivilligheten.

Målet er å gjøre det sivile samfunnet forberedt på krise og krig, og å styrke motstandskraften i hele Norge. Det handler om å stå sammen i en mer urolig tid. Når myndigheter, næringsliv, frivillige og befolkningen trekker i samme retning, blir Norge bedre rustet til å møte de mest alvorlige situasjonene.

Jeg oppfordrer frivillige organisasjoner til å lese Nasjonal sikkerhetsstrategi som regjeringen la frem i mai i fjor. Bakteppet for strategien er den alvorlige sikkerhetssituasjonen, og at alvoret i situasjonen krever at vi samler kreftene og bygger på vår sterke tradisjon for å samarbeide.

Frivillige organisasjoner er en sentral del av Norges beredskap. Frivilligheten bidrar med kort responstid, sterk lokal forankring, god lokalkunnskap og stor fleksibilitet. Frivillige organisasjoner spiller en viktig rolle i redningstjenesten og ved andre alvorlige hendelser, og bidrar også med omsorg, psykososial støtte, førstehjelp, evakuering, forpleining, samband og annen støtte til berørte og til offentlige beredskapsaktører. Frivilligheten bidrar også til tillit, fellesskap og motstandskraft i lokalsamfunnene. Jeg opplever at mange frivillige organisasjoner ønsker å være viktige bidragsytere inn i

totalforsvaret, og det er svært positivt. Samtidig etterspørres informasjon om hvordan frivilligheten best kan bidra, og hva som er forventningene fra myndighetenes side.

Det viktigste frivillige organisasjoner kan bidra med i kriser og krig er å løse sine kjerneoppgaver så godt som mulig, opprettholde egen organisasjon og beredskapsevne, og stille sine ressurser, sin kompetanse og sin lokalkunnskap til rådighet der behovene oppstår. Det styrker det sivile samfunnets evne til å opprettholde viktige funksjoner også når vi står i svært krevende situasjoner. Da kan samfunnet prioritere sine felles beredskapsressurser dit det er aller mest behov for dem, og det sivile samfunnets evne til å håndtere kriser og understøtte militær innsats blir best mulig. Det er derfor viktig at frivillige organisasjoner på eget initiativ arbeider for å gjøre seg best mulig rustet for å tåle krise og krig. Med dette som utgangspunkt har jeg fem oppfordringer til frivillige organisasjoner:

1) Hold dere oppdatert på trusselbildet

Etterretningstjenesten, Politiets sikkerhetstjeneste og Nasjonal sikkerhetsmyndighet gir årlig ut ugraderte vurderinger av trusler og risiko. Også andre aktører, som Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og politiet, offentliggjør analyser og vurderinger som kan være nyttige også for frivillige organisasjoner. Gjør dere kjent med og benytt disse vurderingene for å danne et bilde av hvilke utfordringer organisasjonen kan stå overfor, hvilke oppgaver dere kan bli bedt om å bidra i, og hvilke sårbarheter som finnes i egen organisasjon.

2) Integrer alvorlige kriser og krig i planverk, opplæring og øvelser

Frivillige organisasjoner bør vurdere hvordan egen virksomhet skal fungere dersom for eksempel strømmen går, digitale tjenester settes ut av spill, kommunikasjonen blir vanskeligere eller tilgangen på transport, drivstoff og personell blir mer usikker. Organisasjonene bør gjennomgå eget planverk, avklare prioriteringer, styrke kontinuitetsplanleggingen og øve på relevante scenarioer. Det er også viktig å ha oppmerksomhet om egenberedskap for egne frivillige og ansatte, slik at organisasjonen har forutsetninger for å opprettholde innsats når samfunnet er under press.

3) Bruk samhandlingsarenaene aktivt og styrk samarbeidet med kommuner, nødetater og andre beredskapsaktører

Frivillige organisasjoner bør være en aktiv del av de samhandlingsarenaene som finnes lokalt, regionalt og nasjonalt. Jeg vil særlig understreke viktigheten av å samarbeide tett med kommunene, delta i kommunale beredskapsråd der det er relevant, og vurdere samarbeids- og beredskapsavtaler som tydeliggjør roller, kontaktpunkter, ressurser og forventninger. Slike arenaer og avtaler kan bidra til bedre oversikt over ressurser og aktører, og til at offentlige, private og frivillige aktører er godt kjent med hverandre. Dette kan være til uvurderlig nytte når hendelser inntreffer og ressursene raskt må finne hverandre for best mulig å håndtere hendelsen. De kan også være til god hjelp i det forebyggende beredskapsarbeidet, i planlegging, øvelser og krisehåndtering.

4) Ta vare på og videreutvikle frivillig kapasitet, kompetanse og tilgjengelighet

Den frivillige beredskapen er avhengig av mennesker med motivasjon, kompetanse og mulighet til å stille opp. Jeg oppfordrer organisasjonene til å arbeide systematisk med

rekruttering, opplæring, øving, ledelse og ivaretagelse av egne mannskaper. For organisasjoner som deltar i redningstjenesten eller annen beredskapsinnsats, er det også viktig å holde samband, varslingsrutiner, utstyr og samarbeidsformer oppdatert og øvd. Jeg vil samtidig understreke betydningen av god dialog med arbeidsgivere og samarbeidspartnere, slik at frivillige så langt som mulig kan delta både i reelle hendelser og i øvelser når samfunnet trenger det.

5) Delta aktivt i Totalforsvarsåret

Gjennom Totalforsvarsåret vil det være flere arrangementer og øvelser der frivillige organisasjoner kan lære og bidra. Jeg oppfordrer dere til å lese den tilgjengelige informasjonen hos DSB: [Totalforsvarsåret 2026](#). Frivillighetens erfaringer, lokalkunnskap og praktiske innsikt er viktige i dette arbeidet.

Jeg vil takke for den innsatsen frivillige organisasjoner allerede gjør for trygghet, beredskap og fellesskap i hele landet. Frivilligheten er en viktig del av Norges motstandskraft, i hverdagen, i kriser og i krig. Jeg ber dere videreformidle brevet til deres medlems- og samarbeidsorganisasjoner. Jeg oppfordrer dere til å bruke Totalforsvarsåret aktivt, og til å fortsette det viktige arbeidet med å styrke både egen organisasjon og samvirket med andre aktører. Sammen styrker vi samfunnets beredskap og motstandskraft.

Med hilsen

Astri Aas-Hansen

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Adresseliste

Caritas Norge

FORF - Frivillige organisasjoners redningsfaglige forum

Frivillighet Norge

Norges bygdekvinnelag

Norges Røde Kors

Norsk Folkehjelp

Norske Kvinners Sanitetsforening

Redningsselskapet